



การจัดการมันสำปะหลังเฉพาะพื้นที่ในแหล่งปลูก จังหวัดอุทัยธานี

Fertilizer Management of Cassava Production for A Specific
Area in Uthai Thani Province

สุภาพร สุขโต สมบัติ บวรพรเมธี กำพลศักดิ์ สุขโต สัจด์ ดวงแก้ว ปัญญา พุกสุน และ นิรุบล ทวี
กุล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5



บทนำ

ศวพ.อุทัยธานี

- ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปมันสำปะหลังเป็นอันดับ 1 ของโลก
- มูลค่าการส่งออก 8.7 หมื่นล้านบาท
 - มันเส้น
 - มันสำปะหลังอัดเม็ด
 - แป้งมันสำปะหลัง
 - สา쿠



<http://www.kasetpost.com/?p=385>



<http://www.wichai-agritrade.com/page/Tapioca-Hard>



<http://www.dit.go.th/Udonthani/contentdet.asp?deptid=94&catid=190&id=9173>



http://kanomsakuyutsai.blogspot.com/2013/11/blog-post_15.html



ศวพ.อุทัยธานี

บทนำ (ต่อ)

จังหวัดอุทัยธานี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมากเป็นอันดับ 7 ของภาคกลางภาคตะวันตก และขยายตัวเพิ่มมากขึ้นโดยในปี 2557 มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 139,587 ไร่ เพิ่มขึ้นเป็น 155,753 ไร่ ในปี 2558 คิดเป็นร้อยละ 11.5 ผลผลิตเฉลี่ย 3.5 ตัน/ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559)





ประเด็นปัญหา

ศวพ.อุทัยธานี

- สภาพดินเสื่อมโทรม
- ขาดพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- การจัดการปุ๋ยไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธี
ไม่ถูกเวลา และปริมาณไม่เพียงพอ
- ต้นทุนการผลิตสูง
- ผลผลิตต่ำ และคุณภาพต่ำ





ศวพ.อุทัยธานี

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการ
ผลิตมันสำปะหลัง และสร้างเครือข่าย
การเรียนรู้





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

วิธีดำเนินการ





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

การดำเนินงานประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

- การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ
- การวิเคราะห์พื้นที่
- การทดสอบเทคโนโลยี
- การขยายผลสู่เกษตรกร
- การถ่ายทอดความรู้



1. คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

ศวพ.อุทัยธานี

- ใช้ข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (Digital file) ปี 2554 (กรมพัฒนาที่ดิน, 2554)
- แผนที่ชุดดิน (Digital file) (กรมพัฒนาที่ดิน, 2544)
- แผนที่เขตภูมิอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา

เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของแหล่งปลูกมันสำปะหลัง กำหนดพื้นที่เป้าหมายดำเนินการและขยายผล โดยพิจารณาจากพื้นที่ที่มีการปลูกมันสำปะหลังหนาแน่น





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

2. การวิเคราะห์พื้นที่

โดยการสำรวจพื้นที่ปลูกยางแปลง เพื่อ
รวบรวมข้อมูลการปฏิบัติและปัญหาการผลิต
ของเกษตรกรในพื้นที่ และวางแผนการ
ดำเนินงาน

The image shows three pages of a survey form titled 'การสำรวจข้อมูลการผลิตยางพารา' (Survey of Rubber Production Data). The form is filled with handwritten data in Thai. The first page contains information about the farmer, the plantation, and the survey details. The second page contains information about the cultivation area, including the number of trees, the age of the trees, and the type of soil. The third page contains information about the production of rubber, including the amount of latex collected, the amount of rubber processed, and the amount of rubber sold. A small green seedling is visible in the bottom right corner of the form area.



กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

3. ทดสอบเทคโนโลยี

ประกอบด้วย 2 กรรมวิธี

1. วิธีทดสอบ

เทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร

2. วิธีเกษตรกร

เทคโนโลยีเกษตรกร





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

4. ขยายผลสู่เกษตรกร

ขยายผลโดยการบูรณาการร่วมกัน

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี
- สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี
- สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี
- โรงแป่งโชคชัยสตาร์ช





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

5. การถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกร

- แปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ
- การฝึกอบรม
- จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การจัดแสดงนิทรรศการ
- แผ่นพับและเอกสารวิชาการ



เวลาและสถานที่

ศวพ.อุทัยธานี

- แปลงทดลองของ ศวพ.อุทัยธานี และ
ไร่เกษตรกร จังหวัดอุทัยธานี
- ระยะเวลา 4 ปี 3 เดือน (ต.ค. 55 – ธ.ค. 59)





มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศวพ.อุทัยธานี

ผลकारทคดอง





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

1.การคัดเลือกพื้นที่

- ได้คัดเลือกพื้นที่จำนวน 4 อำเภอ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมดังนี้



บ้านไร่



สว่างอารมณ์



ลานสัก



ห้วยคต

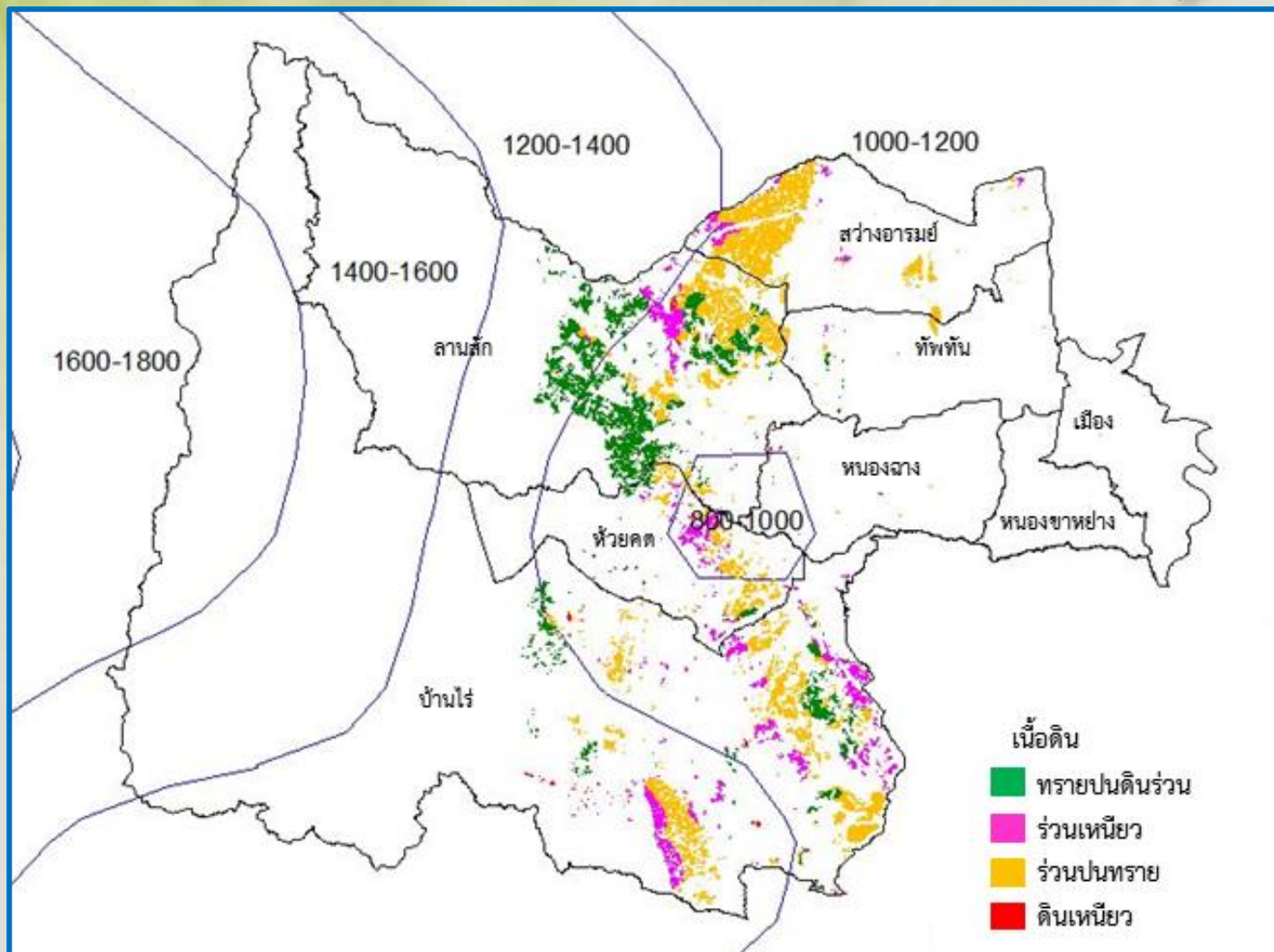




กรมวิชาการเกษตร

สภาพแวดล้อมพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังจังหวัดอุทัยธานี

ศวพ.อุทัยธานี





2. การวิเคราะห์พื้นที่

ศวพ.อุทัยธานี

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกร 133 ราย

- ฤดูปลูก พ.ย.-ธ.ค. (ร้อยละ 28.9 และ 42.1 ตามลำดับ) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม (วลัยพร และคณะ, 2553)
- ระยะปลูก 100x50 cm ถึง 120x80 cm จำนวนประชากร 1667-3200 ต้น/ไร่ ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนต้นต่อไร่ที่เหมาะสม (1,600-4,000 ต้นต่อไร่) (กรมวิชาการเกษตร, 2547)





2. การวิเคราะห์พื้นที่ (ต่อ)

ศวพ.อุทัยธานี

- เกษตรกรใช้พันธุ์ปลูกที่เหมาะสมกับพื้นที่ (48.7%)
 - พันธุ์ระยอง 5 เกษตรศาสตร์ 50 ห้วยบง 60 ห้วยบง 80 ระยอง 11 ระยอง 7 และระยอง 9 ตามลำดับ
- พื้นที่ปลูก
 - ดินร่วนปนทราย (60.5%)
 - ดินทรายปนร่วน (23.7%)
 - ดินทราย (18.4%)
 - ดินร่วน (2.6%)





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

2. การวิเคราะห์พื้นที่ (ต่อ)

• สมบัติของดิน

❖ ดินเป็นกรดอ่อนๆ

❖ ปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ

❖ ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมระดับปานกลาง





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

2. การวิเคราะห์พื้นที่ (ต่อ)

- การจัดการปุ๋ยของเกษตรกร

- ไม่วิเคราะห์ดินก่อนปลูกมันสำปะหลัง 100%

- ตัดสินใจเองในการใช้ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยไม่ถูกวิธี ไม่กลบปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยไม่ทันตามความต้องการของพืช

- ใส่ปุ๋ยบางชนิดมากเกินไปจนจำเป็น





2. การวิเคราะห์พื้นที่ (ต่อ)

ศวพ.อุทัยธานี

➤ การเก็บเกี่ยวผลผลิต

□ เก็บเกี่ยวผลผลิตอายุ 11 เดือน (31.6%) และ
12 เดือน (60.5%)





ประเด็นปัญหาที่สำคัญ

ศวพ.อุทัยธานี

- พันธุ์
- ระยะปลูก
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- การจัดการปุ๋ยที่ไม่ถูกต้อง
- การเก็บเกี่ยวผลผลิต





3. ทดสอบเทคโนโลยี

ศวพ.อุทัยธานี

การจัดการปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน มีขั้นตอนดังนี้

(กรมวิชาการเกษตร, 2553)





3. ทดสอบเทคโนโลยี (ต่อ)

ศวพ.อุทัยธานี

- ประกอบด้วย 2 กรรมวิธี

- การจัดการปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- การจัดการปุ๋ยตามวิธีของเกษตรกร

- พื้นที่ทดสอบวิธีการละ 5 ไร่ จำนวน 30 แปลง
พื้นที่รวม 300 ไร่

- วิธีการปฏิบัติ

- การดูแลรักษาตามวิธีเกษตรกร



Soil analysis data and rate of fertilizer application based on the soil analysis of farm test plots 2013.

No.	Farmers	Soil texture	Soil analysis			Rate of N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (kg/rai)
			OM (%)	Avail.P (ppm)	Exch.K (ppm)	
1	Noy Srichan	Sandy loam	1.32	11	87	8-4-4
2	Lacksame Kheawsri	Sandy loam	1.07	15	44	8-4-8
3	Nongyao Luehan	Sandy loam	1.40	87	112	8-0-4
4	Phreecha KhamKeaw	Sandy loam	1.25	7	53	8-8-8
5	Yupha Raungsrchan	Sandy loam	0.78	5	49	16-8-8
6	Pitsanu Choochai	Sandy loam	1.43	26	51	8-4-8
7	Luckana Sisane	Sandy loam	1.46	10	59	8-4-8
8	Anothai Khamsri	Sandy loam	1.02	12	46	8-4-8
9	Saksophon Khamsri	Sandy loam	1.41	15	44	8-4-8

Soil analysis data and rate of fertilizer application based on the soil analysis of farm test plots 2014.

No.	Farmers	Soil texture	Soil analysis			Rate of N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (kg/rai)
			OM (%)	Avail.P (mg/kg)	Exch.K (mg/kg)	
10	Thanthip Chamnanchad	Sandy Loam	0.54	7	42	16-8-8
11	Titima Srichan	Sand	0.51	7	53	16-8-8
12	Chaleaw Phayakchone	Sandy Loam	1.26	8	11	8-8-16
13	Mana Chaiyo	Sand	0.62	21	35	16-4-8
14	Arree Meekham	Sandy Loam	0.48	13	80	16-4-4
15	Nirut Meekham	Sandy Loam	1.50	21	97	8-4-4
16	Pratheep Charoen	Sandy Loam	0.73	6	11	16-8-16
17	Ratchanee Sangsud	Sandy Loam	0.59	26	71	16-4-4
18	Nongyao Luehan	Sandy Loam	0.58	6	33	16-8-8

Soil analysis data and rate of fertilizer application based on the soil analysis of farm test plots in 2015.

No.	Farmers	Soil texture	Soil analysis			Rate of N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (kg/rai)
			OM (%)	Avail.P (mg/kg)	Exch.K (mg/kg)	
19	Kanyarat Chanphayap	Sandy Loam	0.84	5	58	16-8-8
20	Somphong Sukhanon	Sandy Loam	0.98	10	26	16-4-16
21	Khamnung Prakobkhetkarn	Sandy Loam	1.4	38	112	8-0-4
22	Sakchai Phrasertdech	Sandy Loam	0.79	12	37	16-4-8
23	Darat Premasukdee	Sand	0.59	26	71	16-4-4
24	Manop Taengseng	Sandy loam	2.18	46	85	4-0-4
25	Kaesorn Phosridee	Sandy loam	0.58	6	33	16-8-8

Yield and starch content of cassava root produced by using farmers or DOA technologies at Lan sak, Sawang arom, Huay khot and Nong chang district, Uthai Thani province , 2013.

No.	Farmers	Yields (kg./rai)		Starch content (%)	
		Farmers Technology	DOA Technology	Farmers Technology	DOA Technology
1	Noy Srichan	3,156	5,840	30.0	30.4
2	Lacksame Kheawsri	3,045	6,050	25.0	28.8
3	Nongyao Luehan	3,615	5,736	29.0	30.5
4	Phreecha KhamKeaw	3,054	4,589	25.0	30.1
5	Yupha Raungsrichan	5,046	8,913	31.0	34.0
6	Pitsanu Choochai	3,106	5,154	24.0	27.0
7	Luckana Sisane	1,440	3,293	28.0	27.8
8	Anothai Khamsri	3,000	5,040	25.0	29.7
9	Saksophon Khamsri	2,987	4,620	24.0	29.7
Average,2014		3,161	5,471	26.8	29.8
Standard deviation		1,054	1,824	8.9	9.9

Cost (baht/rai), income (baht/rai), return profit (baht/rai) and benefit cost ratio (BCR) of cassava produced by using farmers or DOA technology in Uthai Thani province 2013								
Farmer	Farmers Technology (Baht/rai)				DOA Technology (Baht/rai)			
	Costs	Income	Return profit	BCR	Costs	Income	Return profit	BCR
Noy Srichan	5,008	6,943	1,935	1.4	6,224	12,848	6,624	2.1
Lacksame Kheawsri	5,693	6,699	1,006	1.2	6,509	13,310	6,801	2.0
Nongyao Luehan	6,482	7,953	1,471	1.2	7,148	12,619	5,471	1.8
Phreecha KhamKeaw	6,327	6,719	392	1.1	6,736	10,096	3,360	1.5
Yupha Raungsrichan	6,680	11,101	4,421	1.7	7,339	19,609	12,270	2.7
Pitsanu Choochai	5,388	6,833	1,445	1.3	6,697	11,338	4,641	1.7
Luckana Sisane	5,166	3,168	-1,998	0.6	6,082	7,245	1,163	1.2
Anothai Khamsri	6,444	6,600	156	1.0	6,518	11,088	4,570	1.7
Saksophon Khamsri	6,340	6,571	231	1.0	6,414	10,164	3,750	1.6
Average,2013	5,948	6,954	1,007	1.2	6,630	12,043	5,405	1.8
SD	1,983	2,318	336	0.4	2,210	4,014	1,802	0.6

Yield and starch content of cassava root produced by using farmers or DOA technologies at Lan sak, Sawang arom, Huay khot and Nong chang district, Uthai Thani province, 2014.					
No.	Farmers	Yields (kg./rai)		Starch content (%)	
		Farmers Technology	DOA Technology	Farmers Technology	DOA Technology
10	Thanthip Chamnanchad	3,440	5,670	23.5	24.0
11	Titima Srichan	2,438	4,390	21.2	21.3
12	Chaleaw Phayakchone	2,510	5,370	24.5	22.0
13	Mana Chaiyo	2,120	3,270	22.1	22.0
14	Arree Meekham	3,250	7,210	25.3	25.0
15	Nirut Meekham	2,140	3,500	23.0	23.5
16	Pratreep Charoen	3,004	5,650	21.0	21.5
17	Ratchanee Sangsud	3,000	5,210	22.7	25.8
18	Nongyao Luehan	3,100	5,340	23.1	27.6
Average,2014		2,778	5,068	22.9	23.6
Standard deviation		926	1,689	7.6	7.9

Cost (baht/rai), income (baht/rai), return profit (baht/rai) and benefit cost ratio (BCR) of cassava produced by using farmers or DOA technology in Uthai Thani province 2014

Farmer	Farmers Technology				DOA Technology			
	Costs	Income	Return profit	BCR	Costs	Income	Return profit	BCR
Thanthip Chamnanchad	5,631	7,912	2,281	1.4	6,453	13,041	6,588	2.0
Titima Srichan	2,895	4,876	1,981	1.7	5,016	8,780	3,764	1.8
Chaleaw Phayakchone	5,829	6,275	446	1.1	6,096	13,425	7,329	2.2
Mana Chaiyo	3,833	4,876	1,043	1.3	5,457	7,521	2,064	1.4
Arree Meekham	5,582	8,125	2,543	1.5	6,162	18,025	11,863	2.9
Nirut Meekham	4,246	5,350	1,104	1.3	5,752	8,750	2,998	1.5
Pratreep Charoen	5,344	7,510	2,166	1.4	6,892	14,125	7,233	2.0
Ratchanee Sangsud	6,366	7,500	1,134	1.2	5,477	13,025	7,548	2.4
Nongyao Luehan	6,775	7,130	355	1.1	5,288	12,282	6,994	2.3
Average,2014	5,167	6,617	1,450	1.3	5,844	12,108	6,265	2.1
SD	1,722	2,206	483	0.4	1,948	4,036	2,088	0.7

Yield and starch content of cassava root produced by using farmers or DOA technologies at Lan sak, Sawang arom, Huay khot and Nong chang district, Uthai Thani province, 2015.

No.	Farmers	Yields (kg./rai)		Starch content (%)	
		Farmers Technology	DOA Technology	Farmers Technology	DOA Technology
19	Kanyarat Chanphayap	4,150	7,233	31.0	31.7
20	Somphong Sukhanon	6,733	7,900	>34	>34
21	Khamnung Phrakobkhaetkarn	5,500	6,900	>34	>34
22	Sakchai Phrasertdech	5,400	5,267	34.0	33.5
23	Darat Premasukdee	4,633	3,933	30.5	29.5
24	Manop Taengseng	5,200	5,600	30.2	30.8
25	Kaesorn Phosridee	4,833	5,200	33.0	33.3
Average,2015		5,207	6,005	31.7	31.8
Standard deviation		1,968	2,270	12.0	12.0

Cost (baht/rai), income (baht/rai), return profit (baht/rai) and benefit cost ratio (BCR) of cassava produced by using farmers or DOA technology in Uthai Thani province 2015								
Farmer	Farmers Technology (Baht/rai)				DOA Technology (Baht/rai)			
	Costs	Income	Return profit	BCR	Costs	Income	Return profit	BCR
Kanyarat Chanphayap	6,096	9,545	3,449	1.6	6,457	16,636	10,179	2.6
Somphong Sukhanon	4,608	15,486	10,878	3.4	5,170	18,170	13,000	3.5
Khamnung Phrakobkhaet	5,905	12,650	6,745	2.1	6,802	15,870	9,068	2.3
Sakchai Phrasertdech	5,073	12,420	7,347	2.4	6,323	12,114	5,791	1.9
Darat Premasukdee	5,660	10,656	4,996	1.9	5,860	9,046	3,186	1.5
Manop Taengseng	5,367	11,960	6,593	2.2	6,725	12,880	6,155	1.9
Kaesorn Phosridee	4,958	11,116	6,158	2.2	5,988	11,960	5,972	2.0
Average,2015	5,381	11,976	6,595	2.3	6,189	13,811	7,622	2.3
SD	2,034	4,527	2,493	0.9	2,339	5,220	2,881	0.9

Comparison of root yield and starch content of cassava produced by using farmers and DOA technologies in Uthai Thani province during 2013-2015.

Year	Yields (kg./rai)		Different (kg./rai)	Yield increase (%)	Starch (%)	
	Farmers Technology	DOA Technology			Farmers Technology	DOA Technology
2013	3,161	5,471	2,310	76.3	26.8	29.8
2014	2,778	5,068	2,290	82.4	22.9	23.6
2015	5,207	6,005	798	16.8	31.7	31.8
Average	3,715	5,515	1,799	58.5	27.1	28.4
SD	2,145	3,184	1,039	33.8	15.6	16.4

Average cost (baht/rai), income (baht/rai), return profit (baht/rai) and benefit cost ratio (BCR) of cassava produced by using farmers or DOA technology in Uthai Thani province during 2013-2015

Years	Farmers Technology (Baht/rai)				DOA Technology (Baht/rai)			
	Costs	Income	Return profit	BCR	Costs	Income	Return profit	BCR
2013	5,948	6,954	1,007	1.2	6,630	12,043	5,405	1.8
2014	5,167	6,617	1,450	1.3	5,844	12,108	6,265	2.1
2015	5,381	11,976	6,595	2.3	6,189	13,811	7,622	2.3
Average	5,499	8,519	3,017	1.6	6,221	12,654	6,431	2.1
SD	3,175	4,918	1,742	0.9	3,592	7,306	3,713	1.2



กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

4. ขยายผลสู่เกษตรกร

และ

สร้างเครือข่ายการเรียนรู้



กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

4. ขยายผลสู่เกษตรกร (ต่อ)

ขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ 2 จังหวัด

- **อุทัยธานี 4 อำเภอ 8 ตำบล**

- อ.ลานสัก ต.น้ำรอบ ต.ป่าอ้อ
- อ.สว่างอารมณ์ ต.บ่อทราย
- อ.ห้วยคต ต.สุขฤทัย ต.ทองหลาง
- อ.บ้านไร่ ต.บ้านไร่ ต.ทัพหลวง ต.เจ้าวัด

- **สุพรรณบุรี 1 อำเภอ 1 ตำบล**

- อ.ด่านช้าง ต.วังคัน





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

4. ขยายผลสู่เกษตรกร (ต่อ)

□ สร้างเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน 5 กลุ่ม

○ กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้แม่ปุ๋ยบ้านโป่งนวล

○ วิสาหกิจชุมชนการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
และสนับสนุนการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

○ กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้แม่ปุ๋ยบ้านหนองสีเหลียม

○ กลุ่มวิสาหกิจแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.5
ต.ทองหลาง

○ กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้ปุ๋ยบ้านบุง ต.เจ้าวัด อ.บ้านไร่





กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

จำนวน 5 กลุ่ม พื้นที่ปลูก 1,546 ไร่

ศวพ.อุทัยธานี

1



ม. 3

ต.น้ำรอบ

สมาชิกกลุ่ม

21 คน

2



ม.8

ต.ป่าอ้อ

สมาชิกกลุ่ม

53 คน

3



ม.11

ต.บ่อทราย

สมาชิกกลุ่ม

17 คน

4



ม.5

ต.ทองหลาง

สมาชิกกลุ่ม

44 คน

5



ม. 5

ต.เจ้าวัด

สมาชิกกลุ่ม

20 คน

พื้นที่ปลูก

375 ไร่

พื้นที่ปลูก

626 ไร่

พื้นที่ปลูก

175 ไร่

พื้นที่ปลูก

199 ไร่

พื้นที่ปลูก

171 ไร่



กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

4. ขยายผลสู่เกษตรกร (ต่อ)

- การถ่ายทอดความรู้ และจัดทำแปลงต้นแบบการจัดการ
ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จำนวน 13 แปลง พื้นที่ 65 ไร่
- สร้างกลุ่มไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ
ประสบการณ์โดยมีการประสานงานผ่านกลุ่มไลน์ 2
กลุ่ม คือ “บ้านไร่โมเดล” และ “ผสมปุ๋ยใช้เอง”



บ้านไร่โมเดล(19)

17:18

อ่านแล้วโดย 17
17:18

รายงานผลการเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลัง
แปลงคุณชวน กาฬภักดีค่ะ



ผลผลิตแปลงเรียนรู้บ้านไร่โมเดล12เดือน.xlsx

มีผลจนถึง : ~15 ธ.ค. 2016, 17:18
ขนาด : 19 KB

อ่านแล้วโดย 17
17:18



Kwaru Waiyatsart

ส่งเมลให้ผมด้วยนะคะ

17:19

วันที่ 8 ธันวาคม 2559 นางสุภาพร
สุขโต นักวิชาการเกษตรชำนาญกา...



ทั้งหมด 20

อ่านแล้วโดย 17
17:22

โน้ต

อ่านแล้วโดย 17
17:22

ส่งให้แล้วค่ะพี่เต้



Kwaru Waiyatsart

ผสมปุ๋ยใช้เอง(33)

17:23



Adisak 2519

ลองพินอ้อยใช้ปุ๋ยสูตรไหนครับ

21:31



Adisak 2519

ผสมเองบอกสูตรด้วยครับ

21:32

อ่านแล้วโดย 28
22:59

[18-46-0](#) และ 0-0-60 ค่ะ

อ่านแล้วโดย 28
23:03

[18-46-0](#) อัตรา 20 กก./ไร่ 0-0-60 อัตรา
30 กก./ไร่

อ่านแล้วโดย 28
23:05

หรือหากใส่ 5 ไร่ ใช้ [18-46-0 2](#) กระสอบ
ผสมกับ [0-0-60 3](#) กระสอบ ใส่รองพื้น ได้ 5
ไร่ค่ะ

อ่านแล้วโดย 28
23:10

อายุ 1 เดือน ใส่ 46-0-0 อัตรา 2 กระสอบ
ต่อ 5 ไร่ และอายุ 3-4 เดือน ใส่อีก 1.5
กระสอบ ต่อ 5 ไร่

อ่านแล้วโดย 28
23:11

เมื่อใส่แบบนี้แล้วจะได้ธาตุอาหาร [18-9-18](#)
สำหรับอ้อยปลูกค่ะ

พ. 11 ม.ค.



leo

วันนี้วันดีวันพุธชัยศรี
มั่งมีมงคล

Farmers	Yields (kg./rai)		Different (kg./rai)	Yield increate (%)	Starch content (%)	
	Farmers Technology	DOA Technology			Farmers Technology	DOA Technology
Weerayut Phata	4,020	2,660	-1,360	-33.8	30.8	31.7
Chamnaen Bangprasert	3,400	3,600	200	5.9	31.0	27.2
Utean Phaisohpa	1,800	1,800	0	0.0	31.1	26.6
Manop Naunchawee	5,933	7,600	1,667	28.1	32.0	30.6
Luckhana Maneemeak	4,480	6,160	1,680	37.5	28.4	29.1
Arunwan Phaungngean	6,020	6,860	840	14.0	31.8	30.2
Khamnung Chanasak	4,055	5,327	1,273	31.4	27.0	28.6
Nit Bunthap	4,673	3,387	-1,287	-27.5	28.8	27.0
Sombut Kuntree	4,430	3,848	-582	-13.1	28.3	28.9
Suphit Rattanawan	7,120	6,240	-880	-12.4	32.6	31.6
Pranee Nauchawee	3,817	5,283	1,467	38.4	33.2	31.7
Thaweesak Nauchawee	4,950	5,750	800	16.2	31.0	27.4
Manthana Khaowman	5,320	4,120	-1,200	-22.6	30.8	31.8
Average	4,617	4,818	201	4.4	30.5	29.4
SD	1,281	1,336	55.7	1.2	8.5	8.2

Farmer	Farmers Technology				DOA Technology			
	Costs	Income	Return profit	BCR	Costs	Income	Return profit	BCR
Weerayut Phata	2,803	7,236	4,433	2.6	2,765	4,788	2,023	1.7
Chamnaen Bangprasert	3,057	6,120	3,063	2.0	3,243	6,480	3,237	2.0
Utean Phaisohpa	3,010	3,240	230	1.1	2,782	3,240	458	1.2
Manop Naunchawee	4,130	10,680	6,550	2.6	3,548	13,680	10,132	3.9
Luckhana Maneemeak	3,072	8,064	4,992	2.6	3,338	11,088	7,750	3.3
Arunwan Phaungngean	4,308	10,836	6,528	2.5	3,274	12,348	9,074	3.8
Khamnung Chanasak	4,386	7,298	2,912	1.7	3,981	9,589	5,608	2.4
Nit Bunthap	4,549	8,412	3,863	2	4,526	6,096	1,570	1
Sombut Kuntree	4,162	7,975	3,813	1.9	3,777	6,927	3,150	1.8
Suphit Rattanawan	3,435	12,816	9,381	3.7	2,940	11,232	8,292	3.8
Pranee Nauchawee	2,731	6,870	4,139	2.5	2,980	9,510	6,530	3.2
Thaweesak Nauchawee	3,560	8,910	5,350	2.5	3,456	10,350	6,894	3.0
Manthana Khaowman	4,187	9,576	5,389	2.3	3,740	7,416	3,676	2.0
Average	3,645	8,310	4,665	2.3	3,412	8,673	5,261	2.6
SD	1,011	2,305	1,294	0.6	946	2,405	1,459	0.7



5. ถ่ายทอดองค์ความรู้

ศวพ.อุทัยธานี

โดยการบูรณาการร่วมกัน

- ศวพ.อุทัยธานี
- สนง.กษ.อุทัยธานี
- สพด.อุทัยธานี
- โรงแปงโซคชัยสตาร์ช
- กษ.อุทัยธานี
- สปก.
- ธกส.





5. ถ่ายทอดองค์ความรู้ (ต่อ)

ศวพ.อุทัยธานี

- การจัดนิทรรศการ

- งานวันชาวไร่ชาวนา จำนวน 8 ครั้ง เกษตรกร 2,800 คน

- อบรมเกษตรกร/เสวนาเกษตรกร

- อบรมเกษตรกร จำนวน 14 ครั้ง เกษตรกร 930 คน

- เอกสารวิชาการ

- เรื่อง เทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังอย่างถูกต้องและเหมาะสมในเขตพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 150 เล่ม



กรมวิชาการเกษตร

การจัดนิทรรศการ

ศวพ.อุทัยธานี



งานวันชาวไร่ชาวนา จำนวน 8 ครั้ง เกษตรกร 2,800 คน



กรมวิชาการเกษตร

อบรม/เสวนา



อ.ถานตัก

ศวพ.อุทัยธานี



อบรมเกษตรกร จำนวน 14 ครั้ง เกษตรกร 930 คน



กรมวิชาการเกษตร

อบรม/เสวนา



อ.ห้วยคต

ศวพ.อุทัยธานี





กรมวิชาการเกษตร

อบรม/เสวนา



อ.บ้านไร่

ศวพ.อุทัยธานี





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

อบรม/เสวนา → อ.สว่างอารมณ์





ผลของการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ศวพ.อุทัยธานี

- สร้างวิสาหกิจชุมชน
- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - ภายในกลุ่ม 8 ครั้ง
 - ระหว่างกลุ่ม 2 ครั้ง
- สร้างกลุ่มไลน์





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

ผลสัมฤทธิ์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- เกษตรกรจำนวน 155 ราย นำเทคโนโลยีไปใช้ต่อจำนวน 114 แปลง **พื้นที่รวม 1,546 ไร่**
- **ผลผลิตเพิ่มขึ้น**จาก 2-3 ตันต่อไร่ เป็น 4-8 ตันต่อไร่





ผลกระทบของโครงการ

ศวพ.อุทัยธานี

ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในเขต
พื้นที่จังหวัดอุทัยธานี มีการนำแม่ปุ๋ยมาจำหน่ายเพิ่ม
มากขึ้น ปัจจุบันแม่ปุ๋ยสามารถหาซื้อได้ง่ายและสะดวก
ทำให้สามารถขยายผลเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่า
วิเคราะห์ดินได้กว้างขวางมากขึ้น







กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

สรุปผลการทดลอง

ด้านเทคโนโลยี

- ผลผลิตเพิ่มขึ้น 58.5%
- ต้นทุนต่อหน่วยลดลง 23.6%
- BCR เพิ่มขึ้น 0.3





กรมวิชาการเกษตร

ศวพ.อุทัยธานี

สรุปผลการทดลอง (ต่อ)

ด้านการขยายผล

- เกษตรกร**พึงพอใจ**การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 96.7% และนำไปใช้ในพื้นที่ 1,546 ไร่
- สร้างเครือข่ายการเรียนรู้เกษตรกรได้ 5 กลุ่ม
- โรงแป่งโซคชัยสตาร์ช นำรูปแบบไปขยายผลยังเกษตรกรเครือข่ายของโรงงาน
- หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการนำรูปแบบไปใช้ขยายผลในพืชชนิดอื่น
- กลุ่มเกษตรกรจัดตั้ง**ธนาคารปุ๋ย**ของชุมชนในพื้นที่

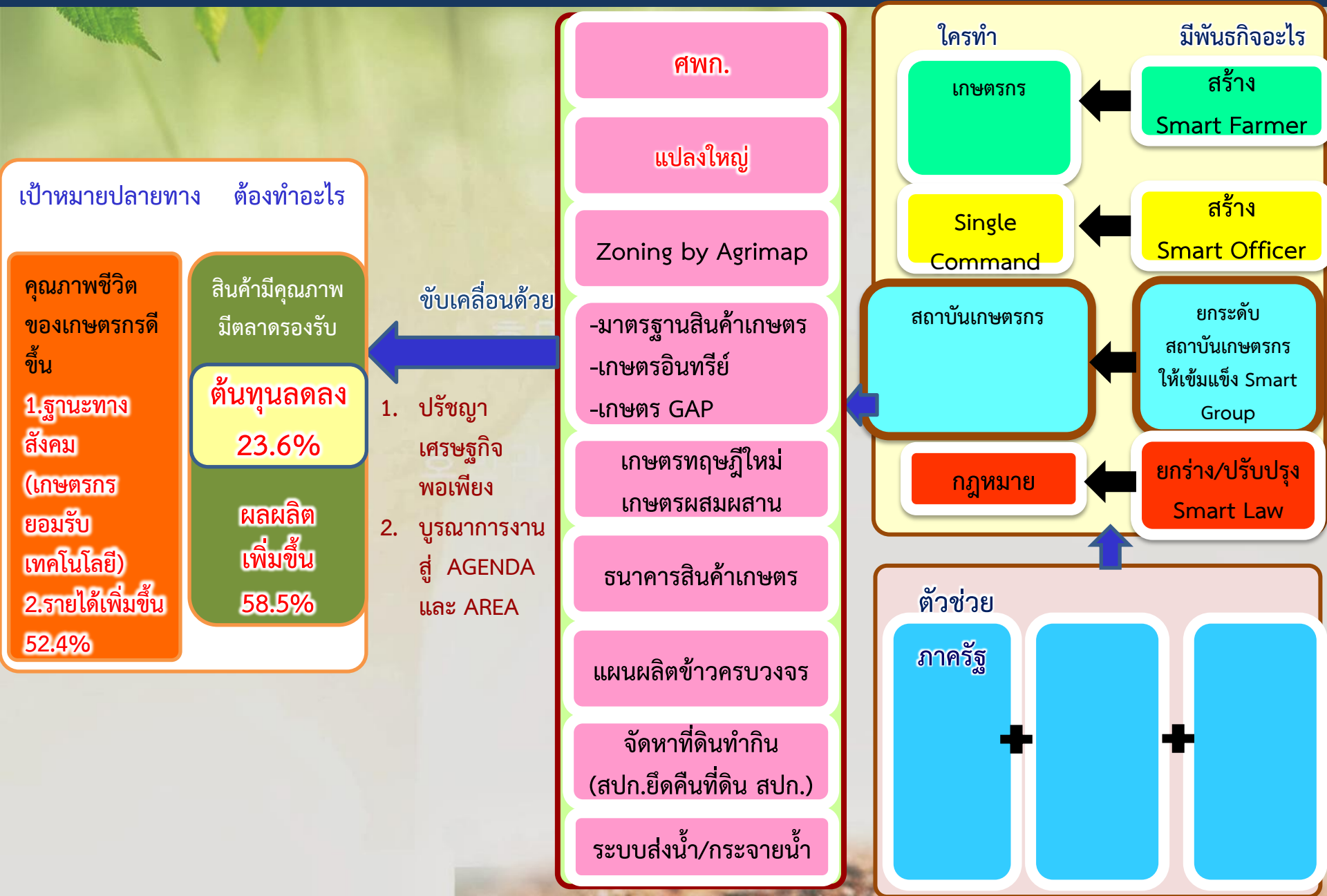
การจัดการปุ๋ยหมักสำหรับเฉพาะพื้นที่ในแหล่งปลูกจังหวัดอุทัยธานี

Fertilizer Management of Cassava Production for A Specific Area in Uthai Thani Province



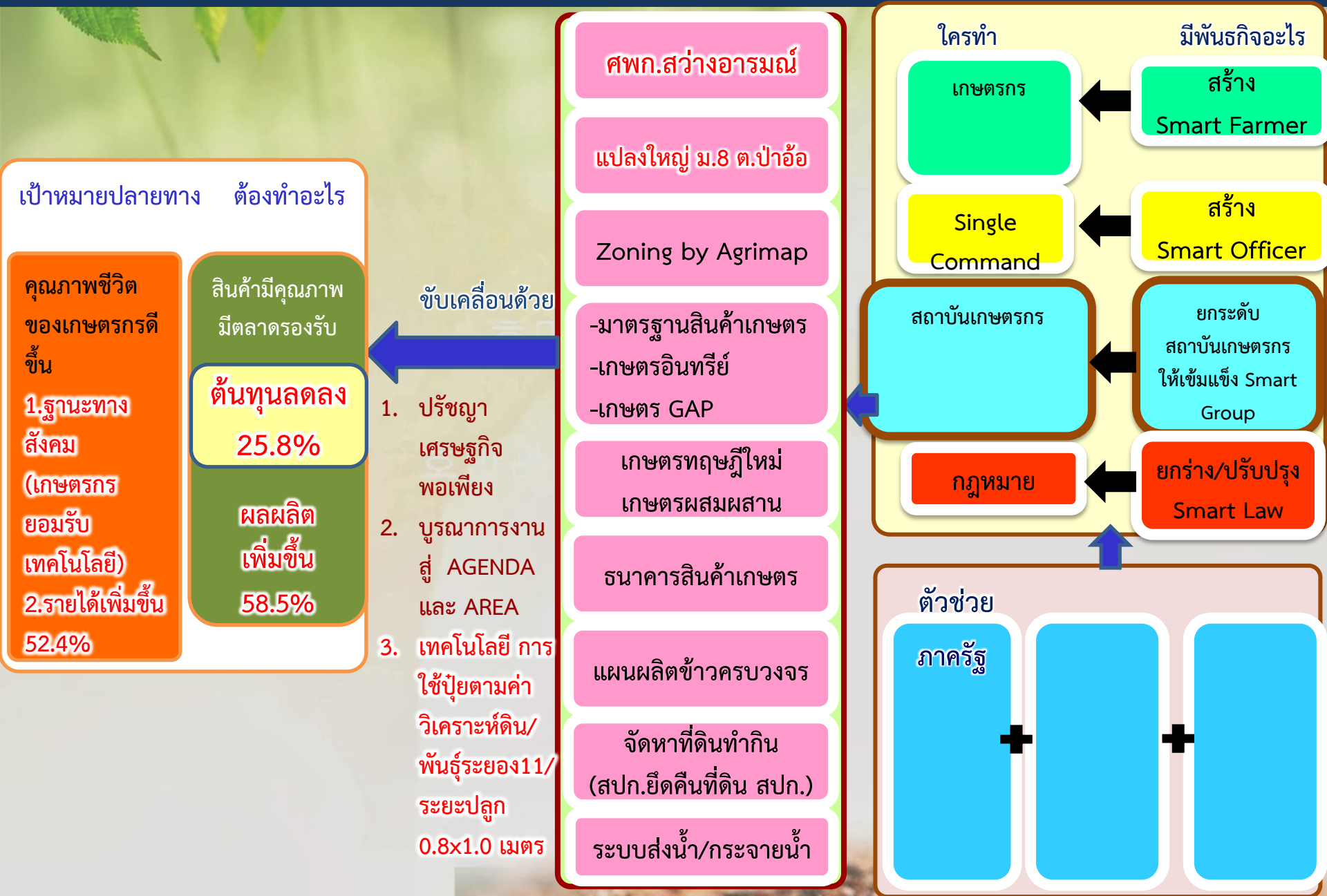
การจัดการปุ๋ยหมักสำหรับเฉพาะพื้นที่ในแหล่งปลูกจังหวัดอุทัยธานี

Fertilizer Management of Cassava Production for A Specific Area in Uthai Thani Province



การจัดการปุ๋ยมันสำปะหลังเฉพาะพื้นที่ในแหล่งปลูกจังหวัดอุทัยธานี

Fertilizer Management of Cassava Production for A Specific Area in Uthai Thani Province



การจัดการปุ๋ยหมักสำหรับเฉพาะพื้นที่ในแหล่งปลูกจังหวัดอุทัยธานี

Fertilizer Management of Cassava Production for A Specific Area in Uthai Thani Province



การจัดการปุ๋ยมันสำปะหลังเฉพาะพื้นที่ในแหล่งปลูกจังหวัดอุทัยธานี

Fertilizer Management of Cassava Production for A Specific Area in Uthai Thani Province





สมพงษ์ สุขานนท์



มานพ นวลฉวี

๖ ๘ ๙
สาวสดค่ะ